

Jak uwylisimy się w czasie okupacji.

Sm. 12-11-20

Okres okupacji niemieckiej, to okres 266
nieznanoci, okres strasznych zbrodni jakich dopuszczono
się w Niemcy na bezbronnej ludności polskiej.
W okresie tym ginęli nasi najwiężsi patrioci i
najdzielniejsi uczeni. Ginęli ludzie, których bał
się odwieczny nasz wróg. Miejsca ich porostawaty
próżne. Brałto coraz więcej ręk do pracy, szcze-
gólnie do pracy w szkolnictwie i na wyższych sta-
nowiskach. Ktoś miał zająć miejsce tych, których ginę-
li w obozach Dachau Oswięcimia czy Majdanku?
Ktoś jeśli szkoty średnie ogólnokształcące oraz
wyższe uczelnie byty przez Niemców zamknię-
te? Wiedziat okupant, że szkota wykształci
metode pokolenia i że ta metoda zaimie znowu,
chłubnie pracujace dla kraju miejsca swoich ojcow.
Pomylił się jednak w swych planach zaborca.
~~Nie~~ nie żadne represje nie zdolaty zabić uczeni
Polaków. Szkota polska trwata. Tajna leca
dostępna dla wszystkich, polska szkota wyższa
kształciła metodzie. Znalezli się ludzie, którzy
nie ulęgli się wroga i uczyli w tajnej szkole, mi-
mo że odkrycie tajnego kompletu grozilo are-
stowaniem uczeni, a przede wszystkim nauczycielu.

Ja i kilku moich kolegów uwylisimy się
na t. w. „kompletach nieorganizowanych” t. j.
nie podlegalismy bezpośrednio tajnej dyktacji
gimnazjum, leca uwylisimy się prywatnie, nie

267
zdając na koniec roku egzaminu i nie otrzymując
świadectwa. Trzeci tego dniem jeszcze do szkoły
Mechanicznej, po to, aby mieć legitymację. Nauka
w szkole trwała do południa, a nie rzadko i po
południu mieliśmy t. z. w. warsztaty, natomiast
nauka prywatna odbywała się w godzinach po-
południowych. Na lekcjach prywatnych, praca-
biatem polski, matematykę, historię, geografję
fizykę, chemię. Dopiero wieczorem brałem
się do lekcji i do późnej nocy siedziłem nad
książką, której wrogą zabraniał używać.
Musiałem pracować dużo, nawet bardzo dużo.
Mając jednak legitymację ze szkoły Mecha-
nicznej, mogłem bezprzesznie chodzić na
komplety tłumacząc się w razie jakiejś
zapranki, że jestem uczniem tylko i wyłącznie
szkoły Mechanicznej. Koledzy moi nie
mieli żadnej legitymacji i śmiało cho-
dził zupełnie uzasadnione było ich trwałe
oglądanie się poza siebie, gdy szli na lekcje,
lub lekcji z obawy czy jakiś rotkedukt
gestopowiec, czy zanderem nie obserwuje
ich. W sklepach naszych wyrabiała się za-
ciężość, jeszcze z wielkim zapotrzeb-
stwem, energią odrabiali lekcje wiedząc, że ro-
biają na złość zniechęconemu wrogowi.
A wrog z dwójt swą ciężkością, coraz ciężiej
w panicznej strudze rozbiegat się jakis
komplet na wszystkie strony, gdyż zan-

darmi już zaczęli robić rewizję w tej
kamienicy. Coraz więcej uzbrojonych zam- 268
daniów wędowało się po ulicach i coraz
częściej były wypadki ulicznych Tarpanek na
roboty do Prus. Ruszenie się z domu bez
legitymacji, karty pracy było wtedy
bardzo ryzykowne. Możliwość było więcej
nie powrócić do domu. Podczas okupacji
mieszkałem na dwu stacjach. Warunki mia-
łem dość dobre, ale nie mogłem też na-
niekać na brak pracy. W dzień lekię
w szkole Mechanicznej, oraz prywatnie,
wieczorem odrabianie lekię, tak przed-
stawiał się mój dzień pracy. Ale uszyłem
się, bez zniechęcenia i wiary w lepszą przy-
szłość. Wierzyłem że przyjdzie dzień w którym
ja, jawnie bez obawy wystąpię jako
uczeń gimnazjum i liceum im Bolesława Prusa.

Gago Eugeniusz.
M. Licz.